

งานสร้างสรรค์ ดนตรีสากลผสมเครื่องดนตรีไทยและกุ้เจิง “ลาวดวงเดือน”
The Creative Arrangement of 'Lao Duan Duan'" for Western and
Thai and Guzheng Music Instruments

วรินทร์ทิพย์ วรวิฑัฒวรรณ¹ / ยชอนัญ เชื้อสำราญ² /
วรวุฒิ สมัยเทิดศักดิ์³ / สุกุล สิริสัคคี⁴

Warinthip Worawisattawan / Yotanan Chueasamran /
Vorawut Samaithersak / Sukol Sirisak

¹⁻⁴สาขาวิชาดนตรีศึกษา วิทยาลัยนาฏศิลป์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

Music Education Program, College of Dramatic Arts, Bunditpatanasilpa Institute

Received: January 27, 2023

Revised: April 7, 2023

Accepted: April 22, 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้ คือ 1) เพื่อสร้างสรรค์บทเพลงไทยเดิมโดยการประยุกต์ และจัดองค์ประกอบดนตรีมาเรียบเรียงใหม่ และ 2) เพื่ออนุรักษ์เพลงไทยเดิมให้คงอยู่ โดยการปรับ และคัดสรรเครื่องดนตรีที่เหมาะสมระหว่างเครื่องดนตรีสากล เครื่องดนตรีไทยและเครื่องประกอบ จังหวะในการบรรเลงร่วมกันให้สอดคล้องกับแนวการร้องประสานเสียง มีกระบวนการทำงานดังนี้ คือ 1) ปรับบันไดเสียง (Scale) ให้เหมาะสมโดยรักษาทำนองแบบไทยเดิมไว้ 2) ใช้แนวประสาน เสียงของคณะนักร้องเป็นหลัก หลังจากนั้นก็เรียบเรียงแนวดนตรีให้สอดคล้อง มีการบรรเลงลือและ บรรเลงร่วมไปกับคณะนักร้อง และ 3) การเขียนโน้ตในการบรรเลง ใช้หลักการเคลื่อนที่คอร์ดให้ เหมาะสม (Chord progression) พร้อมทั้งแต่งเติมแนวทำนองและจัดองค์ประกอบดนตรีขึ้นมาใหม่ ให้มีความทันสมัยมากขึ้น งานสร้างสรรค์ “ลาวดวงเดือน” ผสมผสานความเป็นสากลและความเป็น ไทยเข้าไว้ด้วยกันโดยคำนึงถึงการรักษาสมาดุลเสียงของเครื่องดนตรีชนิดต่างๆ ที่บรรเลงร่วมกันกับ การร้องประสานเสียง การเลียนแบบเสียงร้องของเครื่องสายไทย สลับกับการบรรเลงร่วมกับเครื่อง ดนตรีสากล มีการบรรเลงประสานไปกับเสียงร้องในบางช่วงและบางท่อนมีการลือไปกับทำนอง ทำ ให้ผู้ฟังจะเกิดอรรถรสใหม่ ต่างจากการฟังแบบเดิม

คำสำคัญ: ลาวดวงเดือน, กู่เจิง, ดนตรีสากลผสมเครื่องดนตรีไทย, การนำเสนอผลงาน
สร้างสรรค์

Abstract

The objectives of this study were 1) to create traditional Thai music by implementing and rearranging music composition, and 2) to ensure the survival of traditional Thai music by adjusting and choosing the appropriate Western instruments, Thai musical instruments, and rhythmic accompaniment in playing together in accordance with the choral style. The working processes are as follows: 1) adjusting the scale appropriately while maintaining the original Thai melody, 2) using the choir as the main choir, arranging the musical style accordingly, then playing to imitate the original melody while accompanied by the choir, and 3) writing notes in the performance by using the principle of chord movement appropriately, adding melody, and rearranging musical compositions to make them more contemporary. "Lao Duang Duan" is a creative production that combines international and Thai considerations. The sound balance of the various instruments was maintained while it was played by the chorus, and the imitation of the cries of Thai string instruments interspersed with international instruments. Moreover, there is in harmony with the vocals at some points, and some parts are in line with the melody. This makes the listeners a new experience, different from traditional listening.

Keywords: Lao Duang Duan, Gu Zheng, international music combined with Thai musical instruments, creative work

บทนำ

ในปัจจุบันความนิยมในการนำบทเพลงร้องหรือบทเพลงท้องถิ่น (Classical song/ Tradition song) มาบูรณาการหรือประยุกต์โดยการปรับลักษณะของจังหวะ ท่วงทำนอง เป็นที่นิยมกันอย่างกว้างขวาง ถือได้ว่าเป็นการสร้างสรรคในลักษณะของบทเพลงร่วมสมัย เพื่อให้ผู้ฟังซึ่งเป็นคนรุ่นใหม่เข้าถึงและเข้าใจง่าย

การสร้างสรรคบทเพลงร่วมสมัยนี้ยังรักษาลักษณะเด่นในรูปแบบของการร้อง เล่น เต้นรำ ทั้งยังอนุรักษ์ความเป็นศิลปวัฒนธรรม ภาษา ประเพณี วัฒนธรรมท้องถิ่นและเอกลักษณ์ประจำชาติ

การบูรณาการบทเพลง “ลาวดวงเดือน” ซึ่งเป็นเพลงไทยแท้แบบดั้งเดิม แต่ได้ประยุกต์กับเพลง โดยการดัดแปลงมีกระบวนการดังนี้

1. ปรับบันไดเสียง (Scale) ให้เหมาะสมโดยรักษาส่วนที่เป็นทำนองแบบไทยเดิมไว้และแนวดนตรีมีการเขียนให้ประสานไปกับเสียงร้อง กำหนดให้มีการบรรเลงเดี่ยวและบรรเลงร่วมกับไปกับคณະนักร้อง

2. ใช้แนวประสานเสียงของคณະนักร้องเป็นหลักจากนั้นเรียบเรียงแนวดนตรีให้สอดคล้องกันโดยคำนึงถึงการผสมผสานเสียงจากเครื่องดนตรีชนิดต่าง ๆ ทั้งเครื่องดนตรีไทย และเครื่องดนตรีสากล

3. การเขียนโน้ตในกลุ่มของเครื่องดนตรีนั้นใช้หลักการเคลื่อนที่คอร์ดที่เหมาะสม (Chord progression) พร้อมทั้งแต่งเติมแนวทำนองและจัดองค์ประกอบดนตรีขึ้นมาใหม่ให้มีความทันสมัยมากขึ้น

ถือได้ว่าเป็นการบูรณาการให้เป็นบทเพลงร่วมสมัยและเป็นการรักษาบทเพลงที่ทรงคุณค่าไว้ให้คงอยู่และมีการสืบทอดต่อไป

ประวัติบทเพลงโดยย่อ

บทเพลง “ลาวดวงเดือน” เป็นบทเพลงไทยเดิมสำเนียงลาว มีเดิมชื่อว่า “ลาวคำเนินเกวียน” เป็นบทเพลงพระนิพนธ์โดยพระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้าเพ็ญพัฒนพงศ์ กรมหมื่นพิไชยมหินทรอม ซึ่งพระองค์ทรงนิพนธ์ขึ้นเมื่อคราวเสด็จตรวจราชการหัวเมืองฝ่ายเหนือโดยทางเกวียน แต่เนื่องจากในเนื้อร้องมีคำว่า “ดวงเดือน” หลายแห่ง ภายหลังจึงนิยมเรียกชื่อเพลงนี้ว่า “ลาวดวงเดือน” (Intrasunanon, 2002, p.73)

วัตถุประสงค์

1. เปิดกว้างในการสร้างสรรค์บทเพลงไทยเดิม โดยการประยุกต์ และจัดองค์ประกอบดนตรีมาเรียบเรียงใหม่
2. อนุรักษ์เพลงไทยเดิมให้คงอยู่โดยการปรับและคัดสรรเครื่องดนตรีที่เหมาะสมในการบรรเลงร่วมกันระหว่างเครื่องดนตรีสากล เครื่องดนตรีไทยและเครื่องประกอบจังหวะ โดยให้สอดคล้องกับแนวทางการร้องประสานเสียง

ขอบเขตในการทำงาน

บทเพลงสร้างสรรค์ ลาวดวงเดือน ได้บูรณาการและประยุกต์บทเพลงใหม่โดยการรักษาทำนองและฟอร์มเพลงเดิมไว้แต่มีการแต่งทำนองในส่วนบทนำขึ้นมาใหม่ พร้อมเปลี่ยนลักษณะจังหวะและมีการเปลี่ยนแปลงอัตราความเร็วในตอนจบ ในการเรียบเรียงเสียงประสานของคณะนักร้องและแนวประสานของดนตรีได้ใช้หลักการทฤษฎีดนตรีตะวันตกมาเป็นหลักในการเรียบเรียง

ข้อกำหนด

1. คณะผู้เรียบเรียงได้นำบทเพลง “ลาวดวงเดือน” ซึ่งเป็นบทเพลงไทยเดิมมาเรียบเรียงขึ้นใหม่โดยใช้อัตราจังหวะผสม $12/8$
2. ลักษณะของบทเพลงประกอบด้วย โน้ตประสานเสียงสามแนว (SAB) โน้ตเครื่องดนตรีสากล จำแนกตามชนิดของเครื่องดนตรีที่ได้คัดสรรไว้ โน้ตเครื่องดนตรีไทยจำแนกตามชนิดของเครื่องดนตรีที่ได้คัดสรรไว้ และ โน้ตของเครื่องดนตรีประกอบจังหวะ
3. เครื่องดนตรีที่เป็นฐานในการบรรเลงจะกำหนดให้เป็นเครื่องดนตรีสากล ได้แก่ เปียโน ดับเบิลเบส โอโบ ทิมปานี และ บองโก (เป็นเครื่องมือที่ทำารเปิดสอนแก่นักศึกษาในปัจจุบัน)
4. ประเภทของเครื่องดนตรีที่นำมาบรรเลงประกอบพร้อม ดูจากลักษณะเสียงและการเล่นของเครื่องดนตรีไทย แบ่งเป็นเครื่องหน้า กำหนดให้เป็น กู่เจิง และจิม และเครื่องหลัง กำหนดให้เป็น ซอฮู้
5. การใช้เครื่องประกอบจังหวะเป็นตัวกำหนดในการบรรเลงของเครื่องดนตรีไทยใช้ กลองแขก

การนำเสนอผลงานสร้างสรรค์ในครั้งนี้นี้ คณะผู้เรียบเรียงหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะเป็น การสืบสาน ต่อยอดและบูรณาการ ระหว่างวัฒนธรรมดนตรีเอเชีย และดนตรีตะวันตก ได้อย่างดี อีกทั้งจะเป็นประโยชน์ต่อนักเรียน นักศึกษาตลอดจนบุคคลทั่วไปที่มีความสนใจด้านดนตรี ไม่มากนัก้อย

ขั้นตอนการทำงาน

งานสร้างสรรค์: คนตรีสากลผสมเครื่องสายไทยและกู๋จิงในบทเพลง “ลาวดวงเดือน” มีการขั้นตอนการทำงานดังนี้

1. เปลี่ยนวิธีการเล่นจากอัตราจังหวะเดิมเป็นการเล่นในอัตราจังหวะผสม $12/8$

2. เรียบเรียงให้กับคณะนักร้องประสานเสียง 3 แนว (SAB) เพื่อแนวการร้องเป็นความกลมกลืนและเป็นตัวกำหนดทิศทางในการสร้างแนวประสานของเครื่องดนตรีสากล 4 แนว คือ เปียโน โอโบ ดับเบิลเบส และทิมปานี ผสมผสานกับแนวดนตรีของเครื่องสายไทย คือ

กู๋จิง เครื่องดนตรีจีน กำหนดเป็นเครื่องหน้า การเขียนโน้ตจะกำหนดให้แนวดนตรีบรรเลงที่ประสานไปกับเสียงร้องและคลอไปกับเสียงเปียโน

ซอู้ กำหนดเป็นเครื่องหลัง จะมีลักษณะทำนองที่บรรเลงในการร้องรับและคลอไปกับเสียงร้องที่เป็นทำนองในบางท่อน

จิม กำหนดเป็นเครื่องหน้า กำหนดให้แนวดนตรีมีการบรรเลงที่มีลักษณะประสานไปกับเสียงร้องและคลอกับเสียงเปียโน พร้อมทั้งมีลักษณะในการเล่นแบบไล่เสียง มีการใช้เทคนิคที่เรียกว่า สะบัดในการเล่นโน้ตที่เป็นกลุ่มจังหวะ

กลองแขกและกลองบองโก เป็นเครื่องดนตรีประกอบจังหวะ ช่วงครั้งแรกของบทเพลงนั้น กำหนดให้บรรเลงในอัตราความเร็วปานกลาง ช่วงครึ่งหลังของบทเพลงมีการปรับอัตราความเร็วให้เร็วขึ้น

3. ผู้เขียนนำเสนอฟอร์มเดิมของบทเพลง ดังนี้

ครั้งแรกของบทเพลง ประกอบไปด้วย ส่วนนำ และแนวทำนองเพลงตามวรรคตอนของบทร้องดังนี้

(ท่อน A) “ไอ้ละหนอดวงเดือนเอ๋ย พี่มาเว้ารักเจ้าสาวคำดวง

(ท่อน A1) ไอ้ดึกแล้วหนอพี่ขอลาล่วง ออกพี่เป็นห่วงรักเจ้าดวงเดือนเอ๋ย

(ท่อน B) ขอลาแล้วเจ้าแก้วโกศุม พี่นี้รักเจ้าหนอขวัญตาเรียม

จะหาไหนมาเทียม ไอ้เจ้าดวงเดือนเอ๋ย”

ครึ่งหลังของบทเพลง คือ แนวทำนองประกอบบทร้องดังต่อไปนี้

(ท่อน C) “หอมกลิ่นเกสร เกสรดอกไม้ หอมกลิ่นคล้ายคล้ายเจ้าสุเรียมเอ๋ย

หอมกลิ่นกรุ่นกรุ่นหอมนั้นยังบ่เลย เนื้อหอมทราชมเขย เอ๋ยเราะละเนื้อ”

มีการปรับวิธีการนำเสนอดังนี้

ท่อนนำ

ห้องที่ 1 – 6 ท่อนนำได้สร้างทำนองขึ้นมาใหม่ในลักษณะของ Sequence ให้ความรู้สึกที่แตกต่างจากเดิม โดยให้โอโบเล่น เริ่มต้นด้วย ความเร็วปานกลาง Moderato

ท่อน A-A1

A จังหวะที่ 4 ของห้องที่ 6 – 14 เข้าสู่ท่วงเดียวโดยมีฆออยู่เล่นกลองเสียงร้อง

A1 ขับร้องประสานเสียง จังหวะที่ 4 ของห้องที่ 14 – 22 มีการดำเนินเสียงประสานดังนี้

ท่อน B

B จังหวะที่ 3 ของห้องที่ 22 – 32 เริ่มทำนองใหม่ มีการล้อทำนองเกิดขึ้นระหว่างคณะนักร้องและแนวดนตรี

ท่อน C

C จังหวะที่ 3 ของห้องที่ 32 – 4 เป็นท่อนจบ มีการเปลี่ยนแปลงอัตราความเร็วเพื่อให้เกิดความสนุกสนาน เปลี่ยนเครื่องดนตรีจากถู่เจิงเป็นฆิมและนำของโกมาเล่นประกอบจังหวะแทนกลองแขก

ภาพ 1

สังคีตเลขา ลาวดวงเดือน (music score)

The image shows a musical score for a piece titled "Sequence". The score is written for four instruments: Oboe, Double Bass, Piano, and Timpani. The tempo is marked "Moderato". The key signature has one sharp (F#) and the time signature is 2/4. The Oboe part has a blue box highlighting a sequence of notes. The Double Bass part has a blue box highlighting a sequence of notes. The Piano part has a blue box highlighting a sequence of chords. The Timpani part has a blue box highlighting a sequence of notes. The word "Sequence" is written in red above the Oboe staff.

ภาพ 2

สังคีตเลขา ลาวดวงเดือน (music score)

The image shows a musical score for the piece 'Lao Duangduang' (ลาวดวงเดือน). It consists of four staves: Oboe, Double Bass, Piano, and Timpani. The Oboe part starts with a melodic line in G major, marked with a '2' above the staff. The Double Bass part provides a steady bass line. The Piano part features a rhythmic accompaniment with chords. The Timpani part has a rhythmic pattern with a '3' above the staff, indicating a triplet. The score is written in G major and 12/8 time.

เพลงลาวดวงเดือนได้เรียบเรียงเสียงประสานใหม่ในทูลุญเจเสียง G เมเจอร์เนื่องจากมีความเหมาะสมต่อการปรับเสียงของเครื่องดนตรีไทยบรรเลงร่วมกัน มีการสร้างทำนองใหม่ในส่วนนำ (Introduction) ของบทเพลงในลักษณะของ Sequence ที่แนวเสียงโอโบ และแนวเสียงเปียโนจะมีการเล่นซ้ำวนไปมาเพื่อยืนยันพื้นแนวทำนอง (Ostinato) และบรรเลงด้วยความสง่างาม ทำนองในส่วนนำนี้ใช้แนวคิดการเรียงลำดับเสียงของตัวโน้ตตามบันไดเสียงขาลง (Descending) เป็นหลัก บรรเลงในลักษณะของอัตราส่วนจังหวะผสม $\frac{12}{8}$ (Compound time) ซึ่งต่างจากรูปแบบเดิมที่บรรเลงในจังหวะปกติ (Simple time) ในบทนำนั้นให้บรรเลงในอัตราความเร็วปานกลาง (Moderato) จบทำนองด้วยลักษณะของบันไดเสียง G เมเจอร์ ขาขึ้น (ห้องที่ 5-6) ที่ย้ายด้วยโน้ตลีดิงโทน (Leading tone) ไปหาโทนิค (Tonic) ประกอบกับเสียงประสาน คือคอร์ด V ไปคอร์ด I อันเป็นลักษณะของจุดพักแท้สมบูรณ์ (Perfect Authentic Cadence) มีการเน้นแนวเบสโดยใช้ทิมปานีบรรเลงเสียงรัว (Tremolo)

ภาพ 3

สังคีตเลขา ลาวดวงเดือน (music score)

The image shows a musical score for the piece 'Lao Duangduang'. It consists of seven staves: Oboe, Double Bass, Piano, Timpani, Thai Tradition Fiddle (พิณ), Guzheng (จิงหลี่), and Baritone. The score is in 2/4 time and G major. A section labeled 'A' is marked above the Oboe staff. The Piano part features a broken chord accompaniment. The Thai Tradition Fiddle and Guzheng parts have tablature-like notation with chord symbols G, C/G, and G#m/G. The Baritone part includes Thai lyrics: 'ไม่ นาน... ดวงเดือน... พี่ มา... ใจ... เจ้า... ฟ้า...'.

ท่อน A บทร้อง ห้องที่ 6-14 โดยให้เปียโนเล่นคอร์ดแบบแยกเสียง (Broken Chord) เพื่อให้เป็นส่วนเชื่อมต่อระหว่างส่วนนำและแนวทำนองโดยใช้คอร์ด I (Tonic chord) คือ คอร์ด G เมเจอร์ จากนั้นจึงเข้าสู่ทำนองหลัก (เสียงบารี โทน) ซึ่งสามารถร้องเดี่ยวหรือจะใช้นักร้องในแนวเสียงบารี โทนร้องทั้งหมดก็ได้ เนื่องจากเนื้อร้องเป็นบทเพลงร้องที่เกี่ยวกับความรัก ความคิดถึงของผู้ชายที่มีให้กับหญิงซึ่งเป็นที่รัก ห้องที่ 7 ได้เพิ่มอรรถรสของบทเพลงโดยการใส่ซออุ้บรลงล้อไปกับแนวเสียงร้องซึ่งเป็นทำนองหลัก โดยตั้งเสียงซออุ้บให้อยู่ในกุญแจเสียง C เมเจอร์ และปรับเสียง คู่เจิง ในกุญแจเสียง G เมเจอร์ ให้บรรเลงคลอไปกับเปียโนในลักษณะคันสดโดยเล่นในลักษณะการแยกเสียง และประสานไปกับซออุ้บพร้อมกับคลอเสียงร้องในบางช่วง

ภาพ 4

สังคีตเลขา ลาวดวงเดือน (music score)

The image shows a musical score for the piece 'Lao Duangduang'. It features seven staves: Oboe, Double Bass, Piano, Timpani, Thai Tradition Fiddle (Saw), Guheng (Guzheng), and Baritone. The score is in a key signature of one sharp (F#) and a 2/4 time signature. The lyrics are written below the Baritone staff: หว ไวร่า คัก คัก พอ ซือ ล่า คัว ออ ที เป็น ขว เพราะ ไซ เจ้า ดวง เดือน. The score includes various musical notations such as notes, rests, and dynamic markings.

แนวเปียโนเป็นแนวหลักให้กับเครื่องดนตรีชนิดอื่นและสอดคล้องกับแนวร้อง การบรรเลงคอร์ดที่อยู่นอกกุญแจเสียง G เมเจอร์ ของผู้เจีงจะหยุดบรรเลง (เช่น ห้องที่ 10 เปียโนบรรเลงคอร์ด A เมเจอร์ ซึ่ง ตามปกติแล้วคอร์ด ii ของบันไดเสียงเมเจอร์จะเป็นไมเนอร์ แต่ในกรณีนี้การใช้คอร์ด A เมเจอร์จะเพิ่มความรู้สึกในบทเพลง ได้ดีกว่าทั้งยังเป็นคอร์ดส่งให้กับคอร์ด D เมเจอร์ที่เป็นคอร์ด V ของบันไดเสียง G เมเจอร์มีผลให้คอร์ด G เมเจอร์ในห้องที่ 11 มี ความชัดเจน ครั้งแรกของเพลงใช้กลองแขกบรรเลงคั้นสด (Improvisation) ประกอบจังหวะ เนื่องจากการใช้จังหวะหรือหน้าทับกลองในการบรรเลงเครื่องสายไทยนั้น จะเล่นแบบปกติ แต่เมื่อมีการเปลี่ยนเป็นอัตราจังหวะผสมการตีหน้าทับจึงต้องมีการปรับเปลี่ยนให้เกิดความเหมาะสม สอดคล้องกับการบรรเลงโดยรวม เมื่อเข้าสู่ท่อนที่ A1 (ภาพที่ 5) ของบทร้อง เริ่มจากจังหวะที่ 4 ในห้องที่ 14-21 เป็นการร้องประสานเสียง 3 แนว โดยที่ทำนองหลักยังอยู่ที่ บาริโตน มีการประสานที่โซปราโนและอัลโต ในบางช่วงมีการย้ายทำนองหลักไปที่แนวอัลโตหรือโซปราโน ซึ่งเป็นช่วงสั้นๆ กำหนดให้โอโบเล่นประสานคลอไปกับคณะนักร้องขณะที่เปียโนทำหน้าที่ดำเนินเสียงประสานหลักและผู้เจีงจะมีแนวดนตรีที่คลอริบ ไปกับนักร้องแต่ละเล่นคู่ขนานไปกับเปียโน ส่วนซอฮู้ให้บรรเลงเลียนแบบเสียงร้องโดยการเล่นส้อทำนองไปกับทำนองหลัก

ภาพ 7

สังคีตเลขา ลาวตวงเดือน (music score)

This musical score is for the piece 'สังคีตเลขา ลาวตวงเดือน'. It features a variety of instruments and vocal parts. The instruments include Oboe, Double Bass, Piano, Timpani, Thai Traditional Fiddle (ซอด้วง), and Guzheng (จู้จี้). The vocal parts are for Soprano, Alto, and Baritone. The score includes a section marker 'B' at the top right. The lyrics for the vocal parts are in Thai script.

ภาพ 8

สังคีตเลขา ลาวตวงเดือน (music score)

This musical score is for the piece 'สังคีตเลขา ลาวตวงเดือน'. It features a variety of instruments and vocal parts. The instruments include Oboe, Double Bass, Piano, Timpani, Thai Traditional Fiddle (ซอด้วง), and Guzheng (จู้จี้). The vocal parts are for Soprano, Alto, and Baritone. The score includes section markers '1' and '2' in blue boxes. The lyrics for the vocal parts are in Thai script.

ท่อน B คือ บทร้อง “ขอลาแล้วเจ้าแก้วโกสุม” เริ่มจากท่ายี่ห้อที่ 22 -32 แนวหลักยังคงอยู่ที่เสียงบาริโตน ในท่อนนี้มีลักษณะของการเอื้อน ซึ่งเป็นการสื่อทำนองและมีการประสานของคณะกรัรระหว่างเสียง โซปราโนและ เสียง บาริโตน (หมายเลข 1) แล้วยังมีการสื่อทำนองของแนวประสานของเครื่องดนตรี (หมายเลข 2) โดยให้เปียโนเป็นแนวหลักในการคุมเสียงประสานของการบรรเลงในแต่ละเครื่อง

ภาพ 9

สังคีตเลขา ลาวดวงเดือน (music score)

The image shows a musical score for the piece "Lao Duangduang". It features a vocal line and an instrumental accompaniment. The vocal line is written for Soprano, Alto, and Baritone. The instrumental accompaniment includes Oboe, Double Bass, Piano, Timpani, Thai Tradition Fiddle (ซออู้), Guzheng (พิณ), and Thai Traditional Drum. The score is in 2/4 time and has a key signature of one sharp (F#). The lyrics are in Thai: "ที่ ที่ รัก เจ้า ทอม ชวิญ ตา". Three specific musical phrases are highlighted with blue boxes and numbered 1, 2, and 4. Box 1 is in the Oboe part, box 2 is in the Thai Tradition Fiddle part, and box 4 is in the Soprano part.

ภาพ 10

สังคีตเลขา ลาวดวงเดือน (music score)

The image shows a musical score for the piece 'Singkit Lekha Lao Duang Deuan'. The score is written for a variety of instruments and voices. At the top, it is marked with the number '10'. The instruments listed on the left are Oboe, Double Bass, Piano, Timpani, Thai Trad Fiddle (labeled with Am', G, and D), Guzheng (labeled with 5), and Thai Traditional Drum. The vocal parts are Soprano, Alto, and Baritone, with Thai lyrics written below the notes. A blue box highlights a specific section of the Guzheng part, labeled 'Dolcimer (จีน) 5'. The score includes various musical notations such as notes, rests, and dynamic markings.

วรรคถัดมา คือ ท้ายห้องที่ 28 ถึง 32 เป็นทำนองและบทร้อง โดยที่ เสียง บาริโทน และโซปราโนจะสลับกันเป็นทำนองหลักและแนวประสาน โดยมีโอโบและซอู้ดำเนินทำนองทบกับเสียงร้องโซปราโน (หมายเลข 3 และ 4)

ช่วงท้ายของวรรค คือท้ายห้องที่ 31 แนวคู่เจิงจะถูกแทนที่ด้วยขิม (หมายเลข 5) และการเกริ่นนำทำนองของบทเพลงในครั้งหลัง และมีการเชื่อมครั้งแรกกับครั้งหลังของบทเพลงในต้นห้องที่ 32 โดยแนวเปียโนและดับเบิลเบสบรรเลงค้ำที่ระดับเสียง G ซึ่งเป็น โน้ตคอดมินันท์ (Dominant) ของกุญแจเสียง C เมเจอร์ อันเป็นกุญแจเสียงใหม่ที่ถูกละเปลี่ยนในครั้งหลังของบทเพลง อีกทั้งแนวทิมปาตีและมือซ้ายของแนวเปียโนมีการบรรเลงเสียงรัวย้ายระดับเสียง G (หมายเลข 6) มือขวาของแนวเปียโนมีการบรรเลง เสียงรูด (Glissando) จากระดับเสียง G ถึง C (หมายเลข 7) อันเป็นการส่งเข้าสู่บทส่งท้ายของบทเพลงที่ชัดเจนมากขึ้น

ภาพ 11

สังคีตเลขา ลาวดวงเดือน (music score)

11

The musical score is for the piece 'Lao Duangduang' by Lao Duangduang. It features a full orchestra and vocal soloists. The score is annotated with several key elements:

- Oboe:** A box highlights the instruction "8 Più mosso" and the key signature "C" (C Major).
- Piano:** Two boxes highlight specific techniques: "6" (likely referring to the left hand's bass line) and "7" (referring to the right hand's glissando).
- Soprano:** A box highlights the instruction "8 Più mosso" and the key signature "C". The lyrics in Thai are: "ขอ... กัน... ขอ... ไม่... ขอ... กัน".
- Alto and Baritone:** These parts also have lyrics in Thai, including "ขอ... กัน" and "ขอ... ไม่... ขอ... กัน".

บทส่งท้ายท่อน C (ท่อนจบ) เริ่มที่ห้อง 32 เปลี่ยนกุญแจเสียงจากกุญแจเสียง G เมเจอร์ เป็นกุญแจเสียง C เมเจอร์ เพื่อให้เกิดความสนุกสนานจึงได้ค่อย ๆ เพิ่มความเร็วของจังหวะให้มีความกระชับมากขึ้น โดยให้ทำนองหลักอยู่ที่แนวเสียงโซปราโน (หมายเลข 8) เริ่มในตอนท้ายของห้องที่ 32 และโอโบบรรเลงทาบกับแนวเสียงโซปราโนในวรรคแรกจากนั้นแนว โอโบ ซิม บารีโทน และอัลโตจะบรรเลงและขับร้องในลักษณะประสานเสียงและสลับกันไปกับทำนองหลัก โดยมีเปียโนและซออยู่บรรเลงร่วม

ภาพ 12

สังคีตเลขา ลาวดวงเดือน (music score)

The image displays a musical score for the piece 'Singkit Lekha Ladduangdeuan'. The score is written for a variety of instruments and voices. The instruments listed on the left are Oboe, Double Bass, Piano, Timpani, Thai Tradition Fiddle (ซอด้วง), Guzheng (ขลุ่ย), Thai Traditional Drum, Soprano, Alto, and Baritone. The vocal parts (Soprano, Alto, and Baritone) include Thai lyrics. The score is written in a standard musical notation with a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The tempo and mood are indicated by the text 'สังคีตเลขา ลาวดวงเดือน (music score)'.

ภาพ 13

สังคีตเลขา ลาวดวงเดือน (music score)

The image shows a musical score for the piece 'Lao Duangduang'. The score includes parts for Oboe, Double Bass, Piano, Timpani, Thai Traditional Fiddle (พิณ), Thai Traditional Drum, Soprano, Alto, and Baritone. The lyrics are in Thai: 'เธอ... เธอ... พนม... พนม... เธอ... เธอ... เธอ... เธอ... เธอ... เธอ... พนม... เธอ... พนม... พนม...'. A blue box highlights measure 38 in the Thai Traditional Fiddle staff, with a red number 9 above it.

วรรคสุดท้ายของห้องที่ 38 แนวขิมมีการบรรเลงแปรทำนอง (หมายเลข 9) ให้กระชั้นขึ้น เพื่อเพิ่มสีสันให้กับทำนองและตอนท้ายของบทเพลงนั้นเปียโนทำหน้าที่บรรเลงคอร์ดในช่วงหางเพลง ซึ่งบรรเลงในลักษณะคอร์ดแยกเสียง คอร์ด IV ไปหาคอร์ด I (Plagal Cadence) (หมายเลข 10) โดยที่ห้องสุดท้ายของบทเพลง คือห้องที่ 43 ทิมปานีจะบรรเลงเสียงรัวที่ระดับเสียง C เพื่อให้ความรู้สึการจบบทเพลงโดยสมบูรณ์ (หมายเลข 11)

ภาพ 14

สังคีตเลขา ลาวดวงเดือน (music score)

The image shows a musical score for the piece "Lao Duang Deuan". The score is arranged in a standard orchestral format with multiple staves. From top to bottom, the staves are: Oboe, Double Bass, Piano, Timpani, Thai Tradition Fiddle (ซออู้), Oboe/Clarinet (OBOE/CLARINET), Thai Traditional Drum, Soprano, Alto, and Baritone. The Piano part has a blue box around measures 10 and 11, with the number "10" written in red above the staff and "IV" and "I" written in red below the staff. The Timpani part has a blue box around measure 11, with the number "11" written in red above the staff. The vocal parts (Soprano, Alto, Baritone) have Thai lyrics written below their staves. The score includes various musical notations such as notes, rests, and dynamic markings.

อภิปรายผล

งานสร้างสรรค์ ดนตรีสากลผสมเครื่องดนตรีไทยและวงโจ้ “ลาวดวงเดือน” เป็นการผสมผสานความเป็นสากลและความเป็นไทยเข้าไว้ด้วยกัน โดยคำนึง ถึงการรักษาสัมดุลย์เสียงของเครื่องดนตรีชนิดต่าง ๆ ที่บรรเลงร่วมกันกับคณะนักร้องประสานเสียง ผลงานสร้างสรรค์นี้ได้สร้างความเปลี่ยนแปลงด้านการดำเนินจังหวะใหม่ซึ่งต่างไปจากเดิมในตอนช่วงแรกซึ่งมีความเร็วปานกลางและมีความอ่อนหวานแต่ในช่วงท้ายของบทเพลงมีการเปลี่ยนความเร็วของจังหวะเพื่อความสนุกสนานและได้สร้างทำนองใหม่ในส่วนบทนำเพลงให้เกิดขึ้นก่อนที่บทร้องเดิมดำเนินต่อไป มีการเลียนเสียงทำนองและเสียงร้องของเครื่องดนตรีชนิดต่าง ๆ ทำให้เกิดความรู้สึกเพลิดเพลินและมีมิติด้านเสียงเกิดขึ้นนอกเหนือไปจากการแบบเดิมซึ่งใช้เครื่องดนตรีไทยล้วน

การเลือกเครื่องดนตรี กำหนดให้เปียโนเป็นแกนหลักในการเชื่อมแนวเสียงประสานจากเครื่องดนตรีชนิดอื่นร่วมกับแนวประสานเสียง ในขณะที่ โอโบ แสดงลีลา ความรู้สึกของบทเพลงควบคู่ไปทำนองรวมถึงการประสานไปกับเครื่องดนตรีไทยในชิ้นอื่น ๆ และดับเบิลเบสจะเป็นฐาน

ราก (Root) ของคอร์คในการดำเนินเสียงประสานที่เกิดขึ้นในขณะบรรเลง และทิมปานีจะกำหนดจังหวะและควบคุมอัตราความเร็วของบทเพลงในบางช่วงบางตอนให้กับเครื่องดนตรีสากล ในขณะที่กลองแขกจะคุมจังหวะการบรรเลงของเครื่องดนตรีไทย เนื่องจากมีการปรับอัตราจังหวะธรรมดาเป็นอัตราจังหวะผสมจึงกำหนดค่าให้กลองแขกบรรเลงโดยการเดินสัด โดยการปรับหน้าทับให้เข้ากับลักษณะอัตราจังหวะผสม เมื่อเล่นรวมกับเครื่องสากล ดังนั้นเมื่อเข้าสู่ช่วงทำเพลงซึ่งเปลี่ยนอัตราความเร็วที่สูงขึ้น จึงได้เปลี่ยนจากกลองแขกเป็นฆ้องโหม่งเพื่อความสนุกสนาน

สำหรับเครื่องดนตรีไทย เสียงซออื่นนอกจากจะเป็นเครื่องหลังของเครื่องสายไทยแล้วยังมีเสียงที่ใกล้เคียงกับเสียงร้องจึงเหมาะสำหรับจะเล่นเลียนเสียงร้องและสื่อไปกับทำนอง ในขณะที่ผู้เจ้ญนั้นมี 5 เสียง คือ เสียง โค เร มิ โข ลา การเล่นจึงต้องเล่นในลักษณะที่เป็นคอร์คและคลอไปกับเสียงเปียโนเพื่อความอ่อนหวานในตอนแรก ในตอนจบนั้น เลือกที่จะใช้ซิม เพราะนอกจากจะมีโทนเสียงที่มีความแหลมแล้วยังให้เสียงที่ใสกังวาน สามารถเล่นโน้ตเร็วและรัวเสียงได้เหมือนกับเปียโน เล่นสื่อไปกับทำนองและซออื่นในตอนที่มีการล่อกันแสดงความกระชั้นของท่วงทำนองในอัตราความเร็วที่เพิ่มขึ้นเพื่อให้ตอนจบมีความสนุกสนาน

References

- Intrasunanon, K. (2002). *Encyclopedia of Thai music and songs*. Bangkok: Publishing House BE. Development Co., Ltd. [in Thai]
- Pitokrat, N. (1999). *Thai music encyclopedia*. Bangkok: Ruan Kaew Printing House. [in Thai]
- Phancharoen, N. (2009). *Dictionary of music vocabulary* (3rd ed.). Bangkok: Ket Karat Publish. [in Thai]
- Royal Society Office. (2018). *International music dictionary, Royal society edition* (1st ed.). Bangkok: Sri Muang Printing Company Limited. [in Thai]
- Sutthajit, N. (2011). *Appreciation in western music* (8th ed.). Bangkok: Chulalongkorn University Press. [in Thai]
- Liewsiripong, P. (1995). *A brief history of western music* (2nd ed.). Bangkok: Chong Charoen Printing. [in Thai]

Phairoh, W. (2014). The administration of contemporary Thai music: Case study of Jongkraben Band. *Journal of Cultural Approach*, 15(27), 16 - 27.

Authors

Asst. Prof. Warinthip Worawisattawan

Tel. 09-5423-9923 Email: Warinthip545@gmail.com

Yotanan Chueasamran

Tel. 09-8454-9545 Email: chueasamranton@gmail.com

Dr. Vorawut Samatherdsak

Tel. 08-1342-5751 Email: woodypassive@gmail.com

Sukol Sirisak

Tel. 08-1493-2634 Email: bobby_bass@hotmail.com

Music Education Program, College of Dramatic Arts,

Bunditpatanasilpa Institute